

OBSAH

Úvodem 11

I. BOHOVÉ A HRDINOVÉ

Starověké orientální literatury 14
Antická řecká literatura 15
Latinská římská literatura 20

II. SLOVESNÁ KULTURA STŘEDOVĚKÉ KŘESŤANSKÉ JEDNOTY

Křesťanství a jeho ideologie 24
Staroslověnské písemnictví a latinská literatura doby románské 26
Evropská hrdinská epika a dvorská lyrika 31
Česká veršovaná epika 33
Vyrcholení gotické slovesné kultury v Čechách 33

III. ČESKÁ LITERATURA 15. STOLETÍ OBRAZEM KRIZE STŘEDOVĚKÉ SPOLEČNOSTI

Společenské příčiny krize 42
Mistr Jan Hus 42
Husitská literatura 45
Petr Chelčický a jednota bratrská 46

IV. UMĚLECKÝ IDEÁL ROZVITÉHO LIDSTVÍ

(Evropský humanismus a renesance)

Předchůdci renesančního cítění v Itálii a ve Francii 50
Renesance a humanismus v jižní a západní Evropě 52

V. LITERATURA MĚŠŤANSKÉHO HUMANISMU V NAŠICH ZEMÍCH

Humanismus v Čechách 62
Vzdělávací ráz měšťanské literatury 64
Jan Amos Komenský 68

VI. SLOVESNÁ TVORBA BAROKNÍ ROZPOLCENOSTI

Evropské baroko 76
Oficiální literatura českého baroka 79
Lidová a pololidová slovesnost 81

VII. LITERÁRNÍ TVORBA IDEÁLŮ ŽIVOTNÍ VYROVNANOSTI

(Klasicismus)

Francouzský klasicismus 84
Klasicistická tragédie a komedie 85
Osvícenství 87

VIII. OD OSVÍCENSKÉHO KLASICISMU K SENTIMENTALISMU

(Začátky národního obrození)

Problematika a ráz národního obrození 92
Podmínky národního obrození a úkoly literatury 92
Obrozené dějepiscectví a jazykověda 94
Vzdělávací a lidovýchovná próza 96
Novinářství a časopiscectví 96
Divadlo 97
Začátky novočeské poezie 98

IX. KE ZDROJŮM CITOVOSTI	
<i>(Evropský preromantismus)</i>	
Kult přirozeného člověka, dávnověku a přírody	102
Klasicistické a romantické prvky v preromantismu	102
Od Rousseaua ke Goethovi	103
X. VZNIK UMĚLECKY NÁROČNÉ LITERATURY	
<i>(Národní obrození ve dvacátých letech)</i>	
Dovršení jazykového obrození (Jungmann)	110
Ideál hrdinského dávnověku (Rukopisy)	111
Obraz minulosti posilou národního vědomí	113
Slovanská myšlenka ve vědě a v poezii	114
Sbližení poezie s lidovou slovesností	116
Divadlo ve dvacátých letech	118
XI. ROMANTICKÁ REVOLTA PROTI ROZUMU A ŘÁDU	
<i>(Evropský romantismus)</i>	
Podmínky romantického životního pocitu	122
Stylizace romantického hrdiny	123
Podoba romantické literatury	123
Německý romantismus	125
Romantismus v Anglii a ve Francii	126
Ruský a polský romantismus	130
XII. MEZI IDYLIČNOSTÍ A PROTISPOLEČENSKOU REVOLTOU	
<i>(Česká literatura v letech třicátých a čtyřicátých)</i>	
Úkoly literatury ve třicátých a čtyřicátých letech	134
Máchův subjektivní romantismus	135
Tylovo úsilí o výchovu národní společnosti	142
Erbenův nadosobní řád	144
Slovenská jazyková odluka a básníci školy Štúrovy	146
XIII. MEZI DEMOKRATICKÝM RADIKALISMEM A SOCIÁLNÍ UTOPIÍ	
Mladé Německo a Francie	150
Ruští radikální demokraté a Gogol	151
Havlíček a Němcová	152
XIV. LITERATURA DEMOKRATICKÝCH A NÁRODNÍCH IDEÁLŮ	
Podmínky literárního života v šedesátých a sedmdesátých letech	162
Vývojové tendence české literatury	164
Generace májovců: Hálek, Světlá, Arbes, Neruda	168
XV. LITERATURA NÁRODNÍCH A VŠELIDSKÝCH IDEÁLŮ	
<i>(Česká literatura od poloviny sedmdesátých let)</i>	
Společenské a kulturní podmínky	182
Svatopluk Čech a generace ruchovců	184
Konvenční próza	186
Historická beletrie	187
Dramatická tvorba	192
Mezi domovem a světem cizích kultur (Sládek, Vrchlický, Zeyer)	192
XVI. LITERÁRNÍ TVORBA KRITICKÉHO OBRAZU SPOLEČNOSTI	
<i>(Realismus v evropských literaturách)</i>	
Filozofické předpoklady realismu	208
Umělecké zásady realismu	208
Realismus anglický, francouzský a ruský	210

XVII. NÁSTUP REALISMU V ČESKÉ LITERATUŘE

Vědecký realismus a přehodnocování národních ideálů	222
Vývojové tendence české literatury v osmdesátých letech	224
Vesnický román a povídka	225
Drama v období realismu	229
Literatura pro děti a mládež	231
Slovenská literatura	232

Jmenný rejstřík	235
-----------------	-----